

Total No. of Printed Pages—5

3 SEM TDC GERD (CBCS) GE 3

2023

(Nov/Dec)

RURAL DEVELOPMENT

(Generic Elective)

Paper : GE-3

(**Rural Society of India**)

Full Marks : 80

Pass Marks : 32

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া : 1×8=8

Answer the following questions :

(a) গাঁও সভাৰ এটা কাৰ্য উল্লেখ কৰা।

Mention one function of Village Council.

(b) জাতিপ্ৰথাৰ এটা অসুবিধা উল্লেখ কৰা।

Mention one disadvantage of caste system.

- (c) ২০১১ চনৰ লোকপিয়ল মতে ভাৰতৰ কোনখন ৰাজ্যত
গ্ৰামাঞ্চলৰ জনসংখ্যা সৰ্বাধিক?

Which State in India has the highest
rural population as per the Census,
2011?

- (d) বাল্যবিবাহ বুলিলে কি বুজা?

What do you mean by child marriage?

- (e) জন শিক্ষণ সংস্থানৰ উদ্দেশ্য কি?

What is the objective of Jan Shikshan
Sansthan?

- (f) ৰাষ্ট্ৰীয় প্ৰাপ্তবয়স্ক শিক্ষা আঁচনিৰ এটা মূল উদ্দেশ্য উল্লেখ
কৰা।

Mention one basic objective of the
National Adult Education Programme.

- (g) স্বচ্ছ ভাৰত মিছন কোন চনত আৰম্ভ কৰা হৈছিল?

When did the Swachh Bharat Mission
launch?

- (h) গ্ৰামাঞ্চলত শিশু মৃত্যুৰ উচ্চহাৰৰ এটা কাৰণ উল্লেখ কৰা।

Mention one cause of high child
mortality rate in rural areas.

2. তলত দিয়া যি কোনো চাৰিটাৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা
(প্ৰতিটো ১৫০ শব্দৰ ভিতৰত):

4×4=16

Write short notes on any *four* of the following
(**within 150 words** each):

- (a) যৌথ পৰিয়ালৰ সুবিধা

Advantages of joint family

- (b) গ্রামাঞ্চলত ধৰ্মীয় কুসংস্কাৰ
Religious superstition in rural areas
- (c) বাল্যবিবাহৰ সমস্যা
Problem of child marriage
- (d) গ্রামাঞ্চলত প্ৰসূতি মৃত্যুৰ কাৰণ
Causes of maternal mortality in rural area
- (e) ইন্দিৰা আৱাস যোজনা
Indira Awaas Yojana (IAY)
3. (a) জাতিপ্ৰথা মানে কি? জাতিপ্ৰথাই ভাৰতীয় অৰ্থব্যৱস্থাত
আৰ্থিক বৈষম্য সৃষ্টি কৰিছে বুলি ভাবানে? 2+10=12
What is caste system? Do you think
that caste system leads to economic
inequalities in India?
- অথবা / Or
- (b) গাঁও সভাৰ সংজ্ঞা দিয়া। গ্ৰাম্য সমাজত গাঁও সভাৰ গুৰুত্ব
সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা। 2+10=12
Define Village Council. Discuss the role
of Village Council in rural society.
4. (a) গ্ৰাম্য ভাৰতৰ জনসংখ্যা গাঁঠনিৰ বৈশিষ্ট্য দাঙি ধৰা।
সম্প্ৰতি জনসংখ্যা গাঁঠনিৰ ক্ষেত্ৰত হোৱা পৰিৱৰ্তন
প্ৰত্যক্ষ কৰিছানে? 7+4=11
Give a description of demographic
feature of rural India. Have you noticed
any significant change in it in recent
years?

অথবা / Or

- (b) গ্রাম্য বহিঃপ্রব্ৰজন সমস্যা সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা। এই সমস্যা সমাধানৰ বাবে পৰামৰ্শ আগবঢ়োৱা। 7+4=11

Discuss about the problem of rural out-migration. Suggest few measures to tackle this problem.

5. (a) ভাৰতৰ গ্রামাঞ্চলত প্ৰাথমিক শিক্ষাৰ উন্নতিৰ কাৰণে চৰকাৰে গ্ৰহণ কৰা ব্যৱস্থাৱলীৰ মূল্যাংকন কৰা। 11

Evaluate the measures adopted by the Government for the improvement of primary education in rural India.

অথবা / Or

- (b) ভাৰতৰ গ্রামাঞ্চলৰ মহিলাসকলৰ অৱস্থাৰ উন্নতিৰ ক্ষেত্ৰত শিক্ষাৰ গুৰুত্ব সম্পৰ্কে সমালোচনাত্মক ব্যাখ্যা কৰা। 11

Critically discuss the role of education in improving status of rural women in India.

6. (a) “নগৰাঞ্চলৰ তুলনাত গ্রামাঞ্চলত স্বাস্থ্য ৰক্ষাৰ সুবিধাসমূহ যথোপযুক্ত নহয়।” এই কথাষাৰ তুমি সমৰ্থন কৰানে? ব্যাখ্যা কৰা। 11

“In comparison to urban area the health services in rural area is not sufficient in India.” Do you agree with this statement? Explain.

অথবা / Or

- (b) ৰাষ্ট্ৰীয় গ্ৰাম্য স্বাস্থ্য মিছন (NRHM)ৰ সফলতা আৰু বিফলতাসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

11

Explain the achievements and failures of NRHM.

7. (a) গ্ৰাম্য বৈদ্যুতিকৰণৰ আৱশ্যকতা সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা। ৰাজীৱ গান্ধী গ্ৰাম্য বৈদ্যুতিকৰণ আঁচনিখন সম্পৰ্কে কি জানা, লিখা।

7+4=11

Discuss about the need of rural electrification. Write about Rajiv Gandhi Grameen Vidyutikaran Yojana.

অথবা / Or

- (b) স্বচ্ছ ভাৰত মিছন (গ্ৰামীণ)-এ গ্ৰাম্য অঞ্চলত অনাময় ব্যৱস্থাৰ কি উন্নতি সাধন কৰিছে তাৰ এটি খতিয়ান দাঙি ধৰা।

11

Give an account of the Swachh Bharat Mission (rural) in improving rural sanitation in India.

★ ★ ★